

Brottsoffer

BROTTSOFFER
JOURN
116 006

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN SVERIGE
NR 2/2024 | ÅRGÅNG 29

»Våga fråga om våldsutsatthet«

Forskningsprojektet REAGERA arbetar för att äldre våldsutsatta ska få hjälp.

Vill lyfta skulden och skammen från offren

BOJ Storgöteborg om stödet till äldre som utsatts för bedrägeri.

Tilliten sätt på prov

BOJ:s Olle Pallin Cox om hur bedrägerierna påverkar samhället.

Tema

Brott mot äldre

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utges av Brottsofferjouren Sverige
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
boj.se/tidning
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren Sverige är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren Sverige har cirka 60 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren erbjuder också stöd vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00, sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfström
08-550 486 07, amanda.safstrom@boj.se

GRAFISK FORM

Karin Rosenberg, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

Therese Wiberg

ANNONSER

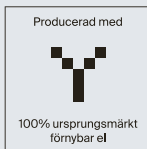
Ricard Sjöberg
070-726 41 64, ricard.sjoberg@fbmedia.se

PRENUMERATIONSÄRENDE

info@brottsofferjouren.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Östersund AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av ByWind. ISSN: 1400-075x och upplaga 11 000 ex.

Information om dina personuppgifter i vårt prenumerantregister

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Du som är medlem i en lokal brottsofferjour får tidningen som en medlemsförmån. Det innebär att ditt namn och adress lagras i ett centralt prenumerantregister administrerat av Brottsofferjouren Sverige. Om du säger upp ditt medlemskap raderas dina uppgifter. Detaljerad information om Brottsofferjourens behandling av personuppgifter för både stödsökande, medlemmar och prenumeranter finns på Brottsofferjouren Sveriges webbplats: www.brottsofferjouren.se/dina-personuppgifter/

Innehåll

FOTO THERESE WIBERG

9.

Tema: Brott mot äldre

”På Brottsofferjouren har stöd kopplat till bedrägerier ökat kraftigt de senaste åren.”

Olle Pallin Cox, verksamhetsutvecklare bedrägerier, anhöriga och påverkan, BOJ.

12.

FOTO BROTTSOFFERJOURNEN SVERIGE

10.

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

6 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Tema: Brott mot äldre

Sid 10: Vill lyfta skulden och skammen från offren

Sid 12: Tilliten till medmänniskor sätts på prov av bedrägerierna **Sid 14:** ”Våga fråga äldre om våldsutsatthet”

17 Jourerna berättar

23 Kontakta din närmaste jour

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med **PG: 90 03 44-3, BG: 900-3443** eller **Swish-nummer: 123 900 34 43.**

Äldre brottsoffer är särskilt sårbara

Inom BOJ är vi stolta över att kunna ge likvärdigt medmänskligt stöd åt alla brottsoffer oberoende var i landet det är. Stödet är alltså inte förbehållet något särskilt brottsområde. Alla brottsoffer är individer och kan utsättas på många olika sätt. Vissa brott med ett mycket högt straffvärde vet vi – allmänt sett – ofta leder till ett livslångt lidande för brottsoffret eller för anhöriga.

Text: Sven-Erik Alhem

Ett lidande kan lindras av det medmänskliga stöd som våra stödjare ger i hela landet. Där det behövs sker det ofta i kombination med ett erforderligt professionellt stöd i form av medicinsk eller annan behandling.

Det finns allmänt sett brottsutsatta som har särskilt svårt att klara sig från brottsliga angrepp till exempel i form av bedrägerier eller våld i nära relation. Det gäller bland annat barn och äldre människor men också dem som har en intellektuell funktionsnedsättning. Det kan – bör framhållas – vara svårt för vem som helst att klara sig från att bli lurad av hänsynslöst förslagna bedragare eller av sådana våldsutövare som finns i en nära relation men som inte längre av olika anledningar går att lita på.

De grova bedrägerierna slår hårt mot alla. De kriminella gängerna göds på ett fullständigt hänsynslöst sätt ekonomiskt genom att grovt kriminella från en tämligen skyddad miljö till exempel utomlands bedrar sig till människors surt förvärvade tillgångar på konton i bankerna. De mänskliga tragedierna är många. Liksom det egna skuldbeläggandet hos de utsatta. Som kanske inte ens vågar tala om för sina barn vad som hänt.

Många organisationer samarbetar nu med BOJ för att söka förbättra läget för bankkunderna och för att lägga ett tyngre ansvar på bankerna. Vi bankkunder utför numera mycket av det som före digitaliseringen ankom på tjänstepersonalen i bankerna. Bankdosan blir lätt att se som ett farligt ”vapen” i händerna på kunden när föräddiska och falskt förtroendegivande personer ger ”goda råd” om vad kunden lämpligen snabbt bör göra för att till

exempel förhindra en hotfull förlust. Ett mycket viktigt inslag i vad bankerna obligatoriskt måste genomföra för att undvika drabbas av någon form av straffrättsligt ansvar till exempel i formen av företagsbot är att träffa dokumenterade individuellt anpassade konkreta kundavtal med envar kund för att därigenom eliminera riskerna för orimliga överföringar till konton som ej tidigare använts. I varje sådant avtal bör – till exempel när fråga är om en äldre bankkund – diskuteras behovet av särskild vägledning/kontakt med banken eller anhörig. Bankerna sitter på kompetensen när det gäller att göra det så mycket tuffare för kriminella att enkelt roffa åt sig bankkundernas pengar. Naturligtvis räknar grovt kriminella statistiskt var de säkraste bytena finns. Därför kontaktas så många riktigt gamla personer.

Våld i nära relation kan förekomma på olika sätt när det gäller äldre människor. Antingen där det är våld som förövas mot eller av någon i en sådan relation, där en tidigare naturligen god och tillitsfull relation till exempel genom sjukdom övergått till något helt annat. Stödbehoven är ofta mycket stora och tidsödande. ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO BROTTSOFFERJOUREN SVERIGE

Brottsofferjouren

FOTO: THERESIA WIERING

Brottsofferjouren Sverige tilldelas en miljon kronor för att bygga upp en nationell kontaktpunkt för journalister som utsatts för hot och hat.

BOJ ska stärka stödet till journalister utsatta för hot och hat

Regeringen har beslutat om insatser för att stärka skyddet för journalister mot hot och hat. Brottsofferjouren Sverige tilldelas en miljon kronor för att bygga upp en nationell kontaktpunkt för journalister som behöver stöd eller skydd.

Brottsofferjouren Sverige har ansökt om medel för att bygga upp kompetens om de särskilda behov journalister har av stöd eller skydd om de utsätts för hot, hat eller annan typ av utsatthet kopplat till sin yrkesutövning. Medlen ska också

användas för att öka den egna organisationens kunskap om befintliga offentliga eller privata stödfunktioner eller andra åtgärder som kan svara mot dessa behov.

– En fungerande demokrati är beroende av fria medier där journalister kan göra sitt jobb utan att behöva utstå hot och hat. Det vill regeringen slå vakt om och därför är jag glad att kunna ge Brottsofferjouren möjlighet att stödja, inte minst, frilansande journalister som inte har samma skydd och stöd från en arbetsgivare, säger kulturminister Parisa Lilje-

strand, i ett pressmeddelande.

– Regeringen har tidigare fattat beslut om att stärka det straffrättsliga skyddet för bland annat journalister. Nu vidtar vi ytterligare åtgärder för att värna säkerheten för journalister och i förlängningen det demokratiska samhället, säger justitieminister Gunnar Strömmer, i ett pressmeddelande.

Samtidigt ges Mediemyndigheten, genom en ändring i regleringsbrevet, i uppdrag att följa frågan om journalisters säkerhet och samla relevanta aktörer till dialog. ■

Socialstyrelsen minskar bidragen till BOJ trots ökat behov av stöd till våldsutsatta

Socialstyrelsen minskar bidragen till BOJ:s arbete med våldsutsatta kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck med 66 procent. Trots ett ökat antal stödsökande till BOJ.

BOJ är en viktig aktör som varje år ger kostnadsfritt stöd till en stor andel av Sveriges våldsutsatta kvinnor. Trots ett ökat antal stödsökande har Socialstyrelsen beslutat att minska bidragen till BOJ:s arbete med våldsutsatta kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck med 66 procent under två år i följd, från 5 miljoner 2022 till 1,7 miljoner 2024 och 2025. Ett beslut som inte närmare motiverats och inte heller kan överklagas.

Nedskärningen kommer att få stor påverkan på den stora mängden våldsutsatta som varje år vänder sig till BOJ för stöd. Under 2023 hade BOJ kontakt med 61 496 personer, varav 35 445 eller 58 procent var kvinnor. Mängden stödkontakter för samtliga ärenden uppgår till cirka 150 000, varav omkring 103 000 enbart för kvinnor. 67 procent av dessa har utsatts för våld, hot eller kränkningar som misshandel, mordförsök, våldtäkt och överträdelse av kontaktförbud.

BOJ ger stöd till alla brottsutsatta, men även till vittnen och anhöriga. Dessa kan också påverkas av våld i nära relation och därför ha ett stort stödbehov.

FOTO: TERESE WIERIG

Trots ett ökat antal stödsökande har Socialstyrelsen beslutat att minska bidragen till BOJ:s arbete med våldsutsatta kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Minskningen försvårar möjligheten för BOJ att bedriva en kvalitets-säkrad stödverksamhet och upprätthålla hög tillgänglighet för den nationella stödlinjen för brottsoffer, 116 006, som gemensamt används i EU-länderna och drivs i Sverige av BOJ.

– Det är ofrånkomligt att Socialstyrelsens oförståeligt negativa beslut leder till att alla stödsökande hos oss drabbas när våra möjligheter att ge stöd försämras. För BOJ är alltid fokus inriktat mot alla dem som söker stöd hos oss. Det är för deras

” Det är ofrånkomligt att Socialstyrelsens oförståeligt negativa beslut leder till att alla stödsökande hos oss drabbas när våra möjligheter att ge stöd försämras.

Sven-Erik Alhem, förbundsordförande, Brottsofferjouren Sverige.

skull BOJ finnas till, säger Sven-Erik Alhem, Förbundsordförande Brottsofferjouren Sverige. ■

Stora skillnader i kommunalt stöd till brottsofferjourer

Enligt den årliga kartläggningen från Brottsofferjouren Sverige, bidrar Sveriges kommuner i genomsnitt med 2,81 kronor per invånare till brottsofferstöd, men det finns betydande regionala skillnader. Rekordmånga kommuner har tecknat samverkans- och IOP-avtal med brottsofferjourer, samtidigt gav 52 kommuner inte något bidrag alls för verksamhetsåret 2023.

Varje år genomför Brottsofferjouren Sverige en kartläggning av kommunernas bidrag till brottsofferjourer runt om i landet. Resultaten från årets undersökning visar på regionala variationer i stödet till brottsoffer. Trots detta är det glädjande att antalet jourer med samverkansavtal eller IOP-avtal är fler än någonsin tidigare.

I genomsnitt bidrar Sveriges kommuner med 2,81 kronor per invånare till lokala brottsofferjourer, vilket är lågt i jämförelse med föreningsbidrag och ekonomiskt stöd till civilsamhället inom andra områden som till exempel idrott eller kultur. De kommuner som bidrar ligger i genomsnitt på 3,17 kronor per invånare. De högsta bidragen per invånare ges av kommuner som Södertälje, Pajala, Kristinehamn och Helsingborg. Samtidigt har 52 kommuner inte gett något bidrag till brottsofferjourer för verksamhetsåret 2023.

- Vi ser stora regionala skillnader i stödet till brottsofferjourer runt om i landet, något som försvårar för BOJ att leva upp till sitt löfte om att

FOTO: THESE WIERIG

I genomsnitt bidrar Sveriges kommuner med 2,81 kronor per invånare till lokala brottsofferjourer, vilket är lågt i jämförelse med föreningsbidrag och ekonomiskt stöd till civilsamhället inom andra områden som till exempel idrott eller kultur.

erbjuda alla brottsoffer i landet ett enhetligt och högkvalitativt stöd, säger Sven-Erik Alhem, förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige.

Positivt är att 136 kommuner har någon form av samverkansavtal med en lokal brottsofferjour. 77 kommuner har ett idéburet offentligt partnerskap (IOP), vilket är en ökning med 19 kommuner sedan förra året och det högsta antalet någonsin.

- Vi är glada över att antalet jourer med samverkansavtal eller IOP-avtal ökar. Dessa fleråriga avtal är viktiga eftersom de bidrar till en kontinuitet för den brottsofferstödande verksamheten samt effektiviserar arbetet och tydliggör respektive deltagande, säger Fredrik

Mellqvist, generalsekreterare för Brottsofferjouren Sverige.

Undersökningen visar även att kommuner med avtal i genomsnitt ger ett högre bidrag på 3,50 kronor per invånare, jämfört med 2,68 kronor per invånare från kommuner där samverkansavtal saknas.

Under 2023 gav Brottsofferjouren stöd till över 61 496 brottsoffer, anhöriga och vittnen från Sveriges alla kommuner och vid de flesta av landets domstolar. I BOJ:s kommunbidragsundersökning har samtliga medlemsjourer svarat på frågor om bidrag från och avtal med kommunerna under verksamhetsåret 2023. ■

Läs hela undersökningen på brottsofferjouren.se

194 503

personer misstänktes för brott under 2023, vilket var en ökning med 3 procent jämfört med 2022. Det visar statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Dödligt våld i Sverige sedan 90-talet kartlagt

Jämfört med Europa i stort, ligger Sverige på en högre nivå gällande dödligt våld mot unga män, däremot på en lägre nivå avseende dödligt våld mot kvinnor inom familjen. Det visar en ny rapport från Brottsförebyggande rådet, Brå.

Dödligt våld i kriminell miljö har ökat i nära två decennier och under 2018–2021 kommit att utgöra den största kategorin (ca 34 procent), men två av tre fall av dödligt våld sker i andra sammanhang.

– En nästan lika stor kategori som dödligt våld i kriminell miljö är olika typer av spontana bråk och dispyter med dödlig utgång. Det kan uppstå till exempel i missbrukarkretsar men det kan också handla om konflikter kopplade till alkohol och nöjeslivet, ungdomsvåld eller svartsjukegräl. Omkring en fjärdedel är dödligt våld inom familjen, och då ingår även partnervåld i den kategorin, säger Klara Hradilova Selin, utredare, Brå, i ett pressmeddelande. ■

Läs kartläggningen på [bra.se](https://www.bra.se)

FOTO: THERESA WILBERG

Det är något vanligare att yngre polisanmäler att de utsatts för våld i nära relation, jämfört med äldre personer. Det visar en ny rapport från Brottsförebyggande rådet, Brå.

Få anmäler utsatthet för våld i nära relationer

Både kvinnor och män utsätts för våld i nära relation men utsattheten bland kvinnor är mer omfattande. Det visar en ny rapport från Brottsförebyggande rådet, Brå.

Totalt uppgav 13,6 procent av befolkningen i åldrarna 16–84 år att de blivit utsatta för någon form av våld i nära relation under 2022. Det är en större andel kvinnor än män som uppgav att de blivit utsatta; 15,2 procent av kvinnorna respektive 11,7 procent av männen. Störst andel utsatta finns i åldersgruppen 20–24 år.

Psykiskt våld, som exempelvis kränkningar, förödmjukelser och kontrollerande beteende, var den vanligaste typen av våld som både kvinnor och män utsattes för under

2022; 12,9 procent av kvinnorna jämfört med 10,7 procent av männen. Under 2022 uppgav 2,6 procent av kvinnorna att de utsattes för fysiskt våld i nära relation, jämfört med 2,0 procent av männen. Även om psykiskt våld är vanligast, så är det samtidigt den typen av våld som i lägst utsträckning polisanmäls.

Det är en större andel utsatta kvinnor än män som uppgav att de gjort en polisanmälan; 3,5 procent av kvinnorna, jämfört med 1,4 procent av männen. Det är något vanligare att yngre polisanmäler att de utsatts, jämfört med äldre personer. ■

Läs mer i rapporten "Brott i nära relation – Kartläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden" på [bra.se](https://www.bra.se)

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Vi misstänker bedrägeri – vad kan vi göra?

Fråga: Jag och min bror är väldigt oroliga för min pappa. Han har länge varit ensam efter att mamma dog, men nu har han träffat en kvinna på nätet och pratar om henne hela tiden. De har aldrig setts, men han har skickat pengar till henne vid flera tillfällen.

När vi lyfter att hon kanske bara vill åt hans pengar, blir han arg och säger att vi borde unna honom att vara lycklig med sin nya kärlek och att det är hans pengar och han gör vad han vill med dem. Vi misstänker att han är utsatt för en bedragare, men vet inte vad vi kan göra så länge han inte inser det själv. Finns det något polisen kan göra i det här läget?

Svar: Jag förstår er oro och det är tyvärr inte ovanligt att folk kan råka ut för nätbedrägerier där folk har fejkade konton för att lura till sig pengar. Jag förstår också att situationen är känslig både för er och för er pappa. Han kanske känner att ni har rätt men har svårt att inse det och reagerar därför med ilska.

Ni kan kontakta polisen och förklara situationen. Förhopp-

ningsvis kan de kanske hjälpa till att spåra personen i fråga och se om det är en verklig person bakom eller om det är en fejkad person. Det kan vara så att det är en person som är känd för polisen sedan tidigare.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Vad gör jag om jag är missnöjd med beslutet?

Fråga: Vad händer om jag inte är nöjd med beslutet om brottsskadeersättning? Kan jag överklaga det någonstans eller finns det risk för att jag får ett lägre belopp?

Svar: Du kan inte överklaga Brottsoffermyndighetens beslut men däremot få det omprövat. Det innebär att myndigheten ser över det tidigare beslutet. Har det tillkommit några nya omständigheter så beaktar vi även dem. När man begär omprövning avgörs ärendet alltid på en högre beslutsnivå än det ursprungliga beslutet. Det innebär att ärendet kan avgöras av en beslutsfattare med särskild delegation, av chefen för brottsskadeenheten, av generaldirektören eller av Nämnden för brottsskadeersättning.

Det sistnämnda är Brottsoffermyndighetens högsta beslutande organ. Brottsoffermyndigheten kan inte ändra sitt beslut till nackdel för sökanden. Du riskerar alltså inte att få mindre i ersättning.

MAGNUS ÖHRN CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Kan man polisanmäla trots att bevis saknas?

Fråga: Min kompis misstänker att hennes ex går in i hennes lägenhet när hon inte är hemma. De har tidigare bott ihop och han har lämnat tillbaka nycklarna, men hon misstänker att han har gjort kopior. Hon har egentligen inga bevis på att han har varit där, mer än att saker är flyttade på och att hon tycker att saker försvinner. Det hela känns väldigt obehagligt för henne. Kan hon polisanmäla trots att hon egentligen inte har några bevis?

Svar: Som jag förstår det så är det din kompis lägenhet enbart och att det är hon som innehar kontraktet på den och är folkbokförd där själv. Det kan bli svårt för polisen att utreda

FOTO: AMANDA SÄSTRÖM

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit boken "Målsägandebiträdet i rättsprocessen".

FOTO: JOHAN GUNSELS

Magnus Öhrn är chef för brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

FOTO: RINDA OLAUSSON

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s Stödmottagning. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fortsättning på nästa sida →

Fråga experterna

→ Fortsättning från föregående sida

om din kompis inte har några bevis alls på att det är hennes ex som varit i lägenheten. Har hon något som visar att saker försvunnit och kan beskriva vad som är borta är det bra.

Det går att polisanmäla men risken är att förundersökningen inte kommer någon vart utan bevis och läggs ned. Mitt råd är att din kompis byter lås för att undvika att någon annan än hon har tillgång till hennes lägenhet.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Min mamma blev lurad – kan hon få ersättning?

Fråga: Min mamma har blivit lurad på en massa pengar. Hon blev uppringd av en man som lurade henne att logga in på banken och helt plötsligt hade han fört över större delen av hennes besparingar. Ingen verkar kunna göra något och han kommer antagligen aldrig åka fast. Kan hon få brottsskadeersättning?

Svar: Brottsskadeersättning vid bedrägerier kan bara lämnas i ytterst få undantagsfall. Det krävs att gärningspersonen vid tiden för brottet var intagen, på rymmen eller på permission från kriminalvårdsanstalt, från vissa statliga behandlingshem eller var häktad. Det måste därtill föreligga något särskilt skäl. När gärningspersonen är

PHOTO THERESE WIERING

”Min mamma har blivit lurad på en massa pengar. Kan hon få brottsskadeersättning?” undrar en frågeställare.

okänd kan man inte konstatera att denne tillhörde rätt kategori personer och någon ersättning kan därför inte lämnas redan av den anledningen.

I särskilt ömmande fall kan det dock finnas en möjlighet till brottsskadeersättning även om det inte är en rymling som begått brottet. Det krävs då att det finns omständigheter som gör att ersättning framstår som särskilt angelägen. Det

kan till exempel vara om en äldre person i en ekonomiskt mycket utsatt situation luras att släppa in besökare i sitt hem och då blir bestulen på besparingar. Bedrägerier via telefon eller internet anses inte utgöra sådana särskilt ömmande undantagsfall.

Din mamma kan därför tyvärr inte få någon brottsskadeersättning

MAGNUS ÖHRN CHEF BROTTSSKADEENHETEN

TEMA

Brott mot äldre

Vill lyfta skulden och skammen från offren BOJ Storgöteborg om stödet till äldre som utsatts för bedrägeri. **Sid 10**

Tilliten till medmänniskor sätts på prov BOJ:s Olle Pallin Cox om hur bedrägerierna påverkar samhällsklimatet. **Sid 12**

”Våga fråga äldre om våld” Forskningsprojektet REAGERA arbetar för att äldre våldsutsatta ska få hjälp. **Sid 14**

Vill lyfta skulden och skammen från offren

Bedrägerier är en utmanande brottslighet för att den hela tiden förändras och utvecklas i takt med den digitala utvecklingen. Gärningspersonerna hittar ständigt nya tillvägagångssätt och nyttjar nya digitala tjänsters svagheter och är därför svåra att förebygga. ”Många gånger skraddarsyr bedragarna tillvägagångssätten utifrån den person som utsätts och därför är det ofta svårt att skydda sig om man blir utsatt. Offren finns i alla åldrar”, säger Maria Singh på Brottsofferjouren Storgöteborg.

Text: Yamile Lindgren **Foto:** Therese Wiberg

Maria Singh, samordnare på Brottsofferjouren Storgöteborg berättar att det som kännetecknar alla bedrägerier är social manipulation och det är väldigt svårt för den som råkar ut för det, att inte hamna i det. Bedrägerier är svåra att komma över på det personliga känslomässiga planet. Ofta har bedragaren stressat och skrämt upp personen och ofta har offret själv skapat oroande bilder utifrån den påhittade historien.

– Det viktigaste är att man tar de känslorna på stort allvar. Pengarna är en stor grej i början, för vissa försvinner alla pengar, pensionen, sparpengarna. Det är tufft för ekonomin, och förstås en väldigt stressande sak som påverkar den mentala hälsan inte minst.

”Många utsatta berättar om skuld-känslorna man får genom kommentarer från omgivningen, till exempel ’hur kunde du gå på det’ och ’hur kunde du vara så dum?’.

Hur påverkas offren psykiskt?

– Den här tanken på att man blivit så lurad, att man känner sig så dum, gör att ens självförtroende blir stukat. Många utsatta berättar om skuldkänslorna man får genom kommentarer från omgivningen, till exempel ”hur kunde du gå på det” och ”hur kunde du vara så dum?”. Det är den tuffaste biten som vi får jobba med för att få den brottsutsatta att förstå och känna att de har blivit utsatt för brott. Det är bland de svåraste ärendena för oss, för oftast går de inte att lösa, det blir inte den juridiska och ekonomiska upprättelsen i efterhand, mest en bearbetning.

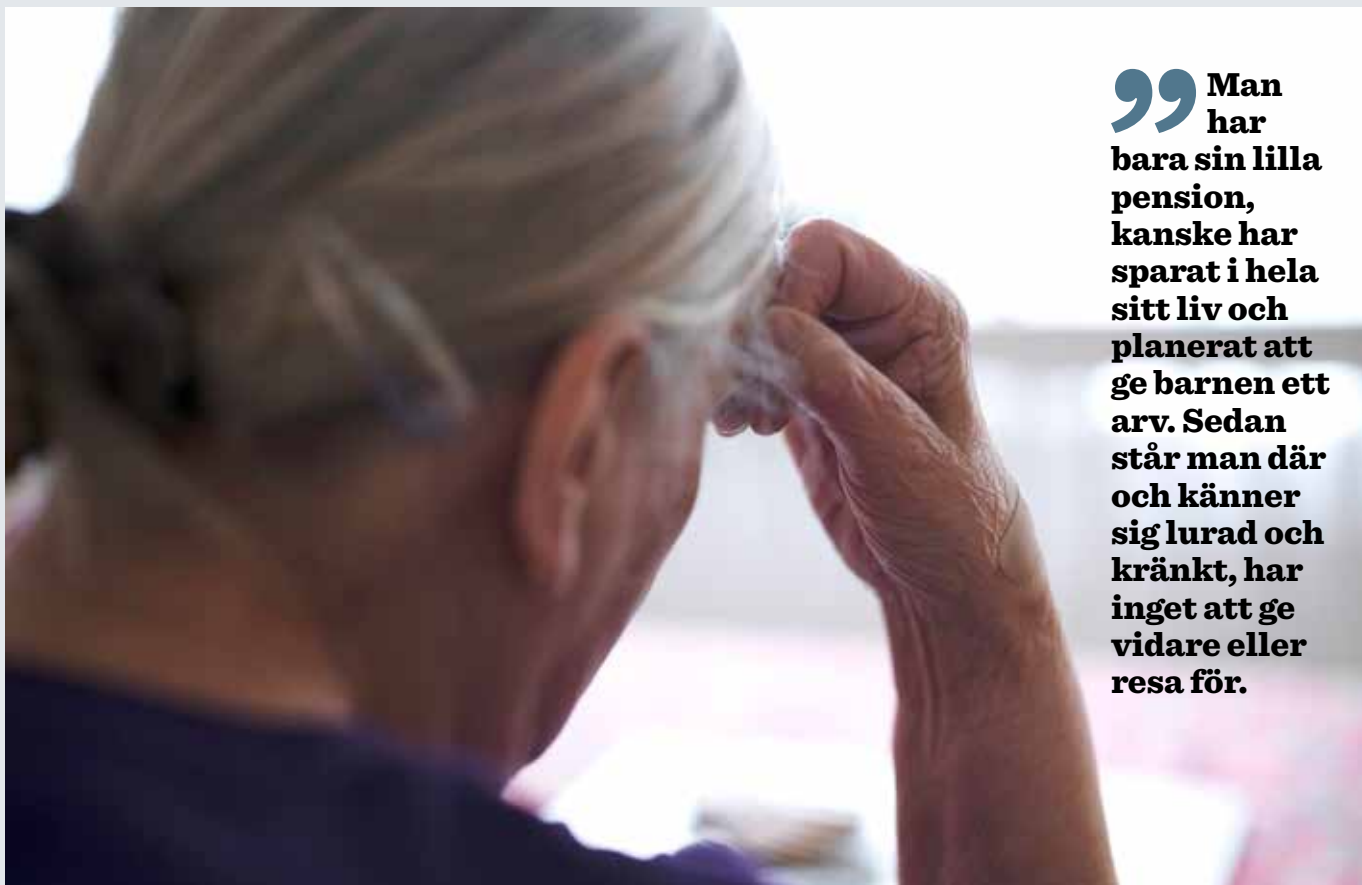
Maria Singh är kritisk till bankerna som hon liknar vid ”medbrotslingar” i och med att de enligt henne

saknar kunskap och förståelse för det komplexa med bedrägeribrott och faktiskt själva bidrar till skambeläggningen av de som blir utsatta för brotten. Inte minst genom bankernas senaste reklamkampanj med titeln ”Jag är svårlurad”.

– Jag tycker inte att bankerna hjälper brottsoffren med den reklamen, snarare tvärtom. Det är som att bankanställda inte förstår att vem som helst kan bli utsatt för dagens bedragare och att det inte är självförvällat. Det är att lägga ifrån sig skulden och göra det ännu svårare för brottsoffren. Formuleringen är missriktad och fel, istället borde bankerna ta större ansvar och bidra till nya lagar.

Senaste åren har även sms-bedrägerierna ökat. Avsändaren utger sig ofta för att vara från en myndighet eller närstående.

– Allt är så skört med bank-id, äldre litar ju på auktoriteter och myndigheter. Vi har också hört om

” Man har bara sin lilla pension, kanske har sparat i hela sitt liv och planerat att ge barnen ett arv. Sedan står man där och känner sig lurad och kränkt, har inget att ge vidare eller resa för.

Ett av målen med Brottsofferjouren Storgöteborgs föreläsningar för äldre är att lyfta skulden från dem som drabbats av brott.

fall där personer har utgett sig för att ringa från banken och påstå att det ska ske ett rån mot offrets hus men att banken erbjuder skydd och försäkring. Det här förstår man ju är en oerhörd stress, mycket affektionsvärde och livslång sorg om man blir utsatt. Om offret dessutom är en äldre person blir det förstås ännu svårare att skydda sig. Det är mycket begärt att de ska förstå och skydda sig från den moderna världen och tekniken, säger Maria Singh.

Hon berättar att man på Brottsofferjouren Storgöteborg föreläser mycket för äldre och att responsen brukar vara mycket uppskattande.

– Vi berättar om olika fall, de flesta

tycker det är intressant och vill ta till sig information om hur de ska skydda sig, men vårt budskap är att visa hur olika det ser ut, att bedragarna är olika typer av människor, att vem som helst kan bli utsatt och hur det känns efteråt. Ett av våra främsta mål med föreläsningarna är att ta bort skuldbeläggningen av brottsoffren så åhörarna förstår att även de själva kan råka ut och att man inte ska skuldbelägga den som råkar ut.

Ett annat viktigt tips som jouren vill förmedla är att alla ska ha ett kodord att fråga efter om någon skulle utge sig för att exempelvis vara en närstående i knipa.

Just bedrägeribrott ger många konsekvenser och känslor hos offren i efterhand, särskilt om offret är äldre, berättar Maria Singh.

– Man har bara sin lilla pension, kanske har sparat i hela sitt liv och planerat att ge barnen ett arv. Sedan står man där och känner sig lurad och kränkt, har inget att ge vidare eller resa för. Det är klart att det blir speciellt och väcker många känslor och påverkar den psykiska hälsan. Många känner sig väldigt dumma och stukade, tidigare har de kunnat njuta av livet men nu rämnar det. Särskilt äldre män som utsatts för

Fortsättning på nästa sida →

→ Fortsättning från föregående sida

bedrägeri kan känna så här, de är inte så vana vid att prata om känslor, och det finns också många manliga brottsoffer som har tagit livet av sig. Därför är det så viktigt att prata om det här och det tidigt efter att brottet blivit känt. Det är inte offren som är gärningspersoner, det är inte deras fel att de har blivit utsatta för brott.

Maria Singh säger att skuld känslorna är precis det som gärningspersonerna vill att offren ska känna för att offren inte ska anmäla eller avbryta brottet. – Många säger att det här känns exakt som när jag var ung och blev våldtagen, många säger att de känner sig kidnappade i situationen. Det är alltså samma mekanismer som i våldtäkter, gärningsmännen lägger över sin skuld och skam på offren.

– Känslorna är desamma hos offren – man lider av svår ångest, skam och skuld. Oftast har man inte berättat för någon i sin närhet då man skäms att man gått på det och varit naiv i sin tilltro till andra människor. Många utsatta har försatt sig i ekonomisk svårighet då de belånat sig själva eller tagit alla sina besparingar och nu får det knapert. Men det är aldrig, aldrig offrets fel att den har blivit utsatt. ■

Tilliten till medmänniskor sätts på prov av bedrägerierna

På Brottsofferjouren har stöd kopplat till bedrägeri ökat kraftigt de senaste åren. Vad händer med tilliten i samhället när vi ständigt måste vara på vakt mot bedragare? Det frågar sig Olle Pallin Cox, Brottsofferjouren Sveriges verksamhetsutvecklare bedrägerier, anhöriga och påverkan.

Text: Olle Pallin Cox **Foto:** Therese Wiberg

Jag pratar länge med en kvinna som vi kan kalla Barbro. Hon berättar om det bedrägeri som hon utsattes för under hösten 2023. Barbro är lite drygt 70 år, bor i en mellanstor svensk stad, lever ensam och har tre vuxna utflyttade barn. När bedragaren ringer utger han sig för att vara en av Barbros söner. Han målar skickligt upp ett scenario där han i rollen som sonen är förföljd och behöver pengar för att inte råka illa ut. Han använder förinspelade ljudbakgrunder för att

bygga illusionen. Och hans kumpaner agerar "säkerhetsavdelning" på Barbros bank när hon blir kopplad dit av bedragaren. Barbro blir av med drygt 50.000 kronor.

På Brottsofferjouren har stöd kopplat till bedrägeri ökat kraftigt de senaste åren. Under 2023 gav vi stöd till 60 procent fler personer som utsatts för bedrägeri jämfört med 2022. Vi ser att antalet stödsökande fortsätter öka 2024. När det gäller bedrägeri ger vi stöd till allra flest personer över 60 år.

Olle Pallin Cox.

När det gäller bedrägerier mot äldre kan ny teknik som smarta telefoner, mobilt BankID och swish skapa en ökad sårbarhet. För många i de äldre generationerna kan det ta längre tid att lära sig navigera i de nya tjänsterna, skriver Olle Pallin Cox, Brottsofferjouren Sverige.

Barbro berättar för mig att det i efterhand inte var pengarna hon förlorade som var det svåraste. Det var känslan av att bli lurad. Hon berättar att hon själv under sitt yrkesliv hjälpt personer som utsatts för bedrägeri. "Och ändå blev jag själv lurad", säger hon uppgivet. Barbro beskriver hur utsattheten satte sig på självkänslan och självbilden. Skapade skuld och skam. Att hon känner att hon varit en del av att utföra brottet mot sig själv. Trots att hon blivit utsatt för ett brott och förstås inte har någon del i det som hänt.

” Barbro berättar för mig att det i efterhand inte var pengarna hon förlorade som var det svåraste. Det var känslan av att bli lurad.

Barbro skulle kunna vara min mormor eller farmor. Barbro skulle kunna heta Arne och vara min farfar. Hon skulle kunna vara din syster, partner, vän eller före detta kollega. Hon skulle kunna vara jag. Bedrägarna är så skickliga så vem som helst riskerar att bli lurad.

Äldre som utsätts för brott är en särskilt sårbar grupp. Den ökade sårbarheten innebär inte nödvändigtvis att äldre utsätts oftare. Men att konsekvenserna av att bli utsatt riskerar att bli större.

När det gäller bedrägerier mot

” Äldre som utsätts för brott är en särskilt sårbar grupp. Den ökade sårbarheten innebär inte nödvändigtvis att äldre utsätts oftare. Men att konsekvenserna av att bli utsatt riskerar att bli större.

äldre finns ytterligare en sårbarhetsfaktor, nämligen vår tids nya teknik. Smarta telefoner, mobilt BankID, kontantfria köp, ansiktsgenkänning och swish har många fördelar. Samtidigt kan de skapa en ökad sårbarhet för den som inte känner sig trygg med att använda tjänsterna. För många i de äldre generationerna kan det ta längre tid att lära sig navigera i den nya tekniken.

Barbro berättar att bedrägeriet ledde till ytterligare en sak. Det satte känslan av tillit till andra människor på prov. Idag har hon svårare att veta om den som ringer verkligen är den som den utger sig för att vara. Och jag tänker, vad händer om bedrägerierna skriver om samhällskontraktet när det gäller tillit till andra? Hur kommer det att påverka oss?

Brottsofferjouren arbetar för att politiker och banker ska fatta beslut som minskar bedrägerierna. Brottsofferjouren finns även där för Barbro och alla andra som bli utsatta för bedrägerier. För att inte tillit i framtiden ska bli en bristvara behöver vi alla bli bättre på att möta människor med öppenhet, värme och en tro på att de vill göra gott. Tillsammans minskar vi utsattheten, och tillsammans tar vi tillbaka tilliten. ■

”Våga fråga äldre om våldsutsatthet”

Det är vanligt att äldre personer utsätts för övergrepp av såväl närstående som personal inom vård och omsorg. Men kunskapen om äldres egen upplevelse av våldet är inte så känd och många gånger är utsattheten också okänd för vårdgivaren. Forskningsprojektet REAGERA har som mål att förbättra sjukvårdens upptäckt och omhändertagande av äldre personer som utsatts för övergrepp.

Text: Yamile Lindgren **Foto:** Therese Wiberg

Forskningsledare Johanna Simmons berättar att ungefär 15 procent av personer över 65 år uppger i studier att de blivit utsatta för någon typ av emotionellt, fysiskt, sexuellt eller ekonomiskt våld alternativt försummelse det senaste året.

– En stor del av övergrepp mot äldre handlar också om försummelse och psykiska kränkningar. Äldre som till exempel blir bestulna av hemtjänstpersonal vittnar om att det finns fördomar om att de inte har allt klart för sig, att utövare passar på att utnyttja dem och det leder till otrygghet, säger Johanna Simmons.

Hon berättar om en kvinna som var pigg och klar i huvudet och som hade larm hos hemtjänsten. Vid två

olika tillfällen hade kvinnan larmat hemtjänsten och blivit hämtad av ambulans. Vid båda tillfällen upptäckte hon sedan att hon hade blivit bestulen på smycken medan hon varit borta.

– Det här ledde till att hon började planera hur hon skulle organisera hemma och när hon blev sjuk tänkte hon på att gömma undan smycken. Det här är ett exempel på vilka konsekvenser de här övergreppen gör på tryggheten hos äldre. Det här påverkade förstås också kvinnans benägenhet att söka vård och ringa hemtjänsten.

– Många äldre har inte heller makt över vem som kommer hem till deras hem när det gäller vård- eller hemtjänstpersonal. Det är så verkligheten ser ut, att man inte kan styra

” Om man är utsatt av en partner till exempel och kommer till ett skyddat boende, kanske det blir svårt att få den äldreomsorg man behöver och är man på ett särskilt boende kanske man inte får det skyddsbehov, som eventuellt finns, tillgodosett.

och att det ofta är nya människor som kommer till ens hem och det ger förstås också en otrygghet.

Äldre brottsoffer blir inte bara utsatta av personal, förövaren kan också vara partners och andra anhöriga, till exempel vuxna barn.

– Om den äldre personen av

” En stor del av övergrepp mot äldre handlar också om försummelse och psykiska kränkningar.

REAGERA står för Responding to Elder Abuse in Geriatric care och sker i samarbete med Region Östergötland, Region Jönköpings län, Jönköping University och Linnéuniversitetet.

något skäl har en beroendeställning till personer i sin omgivning leder det till en större sårbarhet som även påverkar stöd och hjälp i efterförloppet till våld och övergrepp, exempelvis att det kan vara extra svårt att söka hjälp och många äldre vet inte heller var man kan söka hjälp. Om man är utsatt av en partner till exempel och kommer till ett skyddat boende, kanske det blir svårt att få den äldreomsorg man behöver och är man på ett särskilt boende kanske man inte får det

skyddsbehov, som eventuellt finns, tillgodosett.

– I Sverige saknar vi lite av specialiserad hjälp till äldre brottsutsatta, det blir lätt en äldreomsorgsfråga fast man behöver både kompetens om äldre och om stöd och hjälp efter våld.

Hur kan man upptäcka övergrepp mot äldre?

– Det korta svaret är att våga fråga. Vårdpersonal tvekar att ställa frågor om våld och övergrepp utifrån

bristande medvetenhet, obehag, tidsbrist och för att man inte tror att man kan påverka situationen. För att underlätta för den som känner sig osäker har vi tagit fram ett frågeformulär som man kan använda som stöd för personalen att ställa frågor om våld.

Forskningen visar att både anhöriga och patienter ofta vill få frågor om våld men det är svårt att berätta spontant, så starten för att kunna

Fortsättning på nästa sida →

→ Fortsättning från föregående sida

hjälpa som professionell är att faktiskt fråga.

– Och när man vågar ställa fler följdfrågor ökar chansen att identifiera våldsutsatta och kanske också våldsutövare, många gånger också bland personer som man inte hade någon misstanke kring. Det är inte så lätt att ta upp ämnet själv som patient eller anhörig, det behöver komma som en icke skuldbeläggande fråga för att folk ska våga berätta och be om hjälp.

Det finns många inre och externa barriärer som gör att man inte vågar berätta eller be om hjälp om man är äldre och våldsutsatt. Speciellt om förövaren är en partner eller ett vuxet barn.

– Mycket handlar om skam. Om den som utövar våldet är ett vuxet barn har flera studier visat att många äldre är beredda att nästan utstå vad som helst innan man söker hjälp, man kan vara rädd för utövaren men man är också orolig vad som händer med utövaren om man berättar.

En del beskriver också rädsla för repressalier och det är vanligt att man inte vet vart man ska vända sig för att få hjälp. Det finns också

”Mycket handlar om skam. Om den som utövar våldet är ett vuxet barn har flera studier visat att många äldre är beredda att nästan utstå vad som helst innan man söker hjälp, man kan vara rädd för utövaren men man är också orolig vad som händer med utövaren om man berättar.

Johanna Simmons, forskningsledare, REAGERA.

många som inte har en tro på systemet, man tror till exempel inte att sekretessen kommer funka.

Många äldre som utsätts för våld kan också ha kognitiva nedsättningar eller sjukdomar som demens som ger en ytterligare dimension.

– Det blir en extra utsatthet i det. Många gånger är ju personer som har en demenssjukdom beroende av utövaren i vardagen. Det kan vara en påfrestande situation för anhöriga men det blir också en form av ursäkt

för både patienter och anhöriga. Patienten kan tänka och känna förståelse för att förvaren gör det här för att man känner sig som en belastning. Anhöriga kanske inte orkar helt enkelt och skriker och gapar, håller fast och säger elaka saker som man egentligen inte menar.

– Som professionella tycker jag då att vi behöver visa en stor förståelse för att situationen är svår. Vi ska försöka undvika att skuldbelägga och i stället hitta sätt att hjälpa i en svår situation.

Samtidigt är det viktigt att inte sopa det som händer under mattan utan våga sätta ord på det, det är första steget mot att rätt insatser ska kunna sättas in. I dessa situationer är min erfarenhet att anhöriga gärna vill berätta vad de gjort eftersom de mår dåligt av det och vill ha hjälp. Det är alltså väldigt viktigt att våga prata om det som händer, säger Johanna Simmons. ■

”Det är inte så lätt att ta upp ämnet själv som patient eller anhörig, det behöver komma som en icke skuldbeläggande fråga för att folk ska våga berätta och be om hjälp.

FOTO KARIN COLLESTÄNEN

Utbildningsdag i Helsingborg om psykisk ohälsa och suicid

Den 25 april bjöd Brottsofferjouren i Helsingborg, Höganäs och Bjuv in till en utbildningsdag på Helsingborgs tingsrätt. Brottsofferjourer från hela Skåne samlades för att diskutera och workshopa kring ämnen som suicidprevention och psykisk ohälsa och hur man kan arbeta både stödjande och förebyggande inom dessa områden.

En av dagens höjdpunkter var föreläsningen av Linnéa Hasslin, samordnare för suicidprevention och psykisk hälsa i Helsingborgs stad. Hasslin talade engagerat om ämnet "första hjälpen i psykisk hälsa", och deltagarna fick ta del av värdefull kunskap och verktyg för att kunna fortsätta att stötta och hjälpa personer i kris.

Dagen präglades av samverkan och kunskapsutbyte mellan deltagarna från olika brottsofferjourer. Det blev en mycket givande dag som fyllde en viktig funktion för samverkan inom regionen och kunskapshöjning kring arbetet med psykisk ohälsa och suicidprevention inom brottsofferarbetet i Skåne.

Åhörare i Helsingborg fick kunskap om "första hjälpen i psykisk ohälsa".

Deltagarna lämnade dagen med ny kunskap och inspiration för att fortsätta det viktiga arbetet med att stötta och förebygga psykisk ohälsa bland brottsoffer, vittnen och anhöriga.

BROTTSOFFERJOUREN HELSINGBORG

Brottsofferjouren Fyrbodal minns Ann Laveberg

Ann Laveberg har avlidit. Hon var under många år samordnare och sekreterare i

Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet som efter 30 år gick ihop med fyra

andra jourer och bildade Brottsofferjouren Fyrbodal.

Ann var en drivande, orädd, generös själ som hela sitt liv hade ett starkt engagemang i samhällsfrågor. Med sin energi, glädje och problemlösaranda hjälpte hon många människor. Hon stod sida vid sida med sin man och jourens före detta ordförande Bengt Laveberg och drev på för att skapa en aktiv och levande jour med allt från kunskapsresor, jubileumsfiranden till första hjälpen kurser för stödarna. Ann bidrog med mycket i sitt liv och vi är glada och tacksamma att få ha varit en del av hennes!

Ann Laveberg,
1937-2024.

FOTO BROTTSOFFERJOUREN FYRBODAL

BROTTSOFFERJOUREN FYRBODAL

Viktig kampanj nominerad till Årets guldhjärta

Vår kampanj #detkanbörjamedenbild, gjord av Markant Reklambyrå, är nominerad i Guldvargen och kategorin "Årets guldhjärta" som hyllar kampanjer och/eller företag som använder marknadsföring för att skapa förändring. Sedan 1992 har Guldvargen arrangerats årligen i syfte att lyfta fram och främja nyskapande marknadsföring i Värmland.

Kolla in kampanjen på vår webbsida: varmland.boj.se

BROTTSOFFERJOUREN VÄRMLAND

Jourerna berättar

Därför kan unga hamna i gängkriminalitet

Den 1 februari bjöd Brottsofferjouren Södra Kalmar län in allmänheten och alla våra samarbetspartners till en föreläsning med Evin Cetin. Föreläsningen handlade om den ökande gängkriminaliteten och dess konsekvenser. Evin har tidigare arbetat som advokat och träffat många barn och unga som hamnat i kriminalitet och gängvåld.

Även Anna Flink, säkerhetschef i Kalmar kommun, fanns på plats under dagen för att berätta om kommunens förebyggande arbete mot kriminalitet.

Brottsofferjouren Södra Kalmar läns ordförande Sven Stensson gav också information om just vårt viktiga arbete.

Moderator för kvällen var Jessica Bergsjö. Det var en mycket givande och insiktsfull kväll med över 380 bokade biljetter.

Många deltagare var på plats när Brottsofferjouren Södra Kalmar län uppmärksammade gängkriminalitet och pratade om både orsaker och hur kommunen kan förebygga.

BROTTSOFFERJUREN SÖDRA KALMAR LÄN

Brottsofferjouren Jönköpings län föreläser om våld mot äldre.

Föreläsningar om våld mot äldre

Brottsofferjouren Jönköpings län har sedan pandemin tog slut föreläst om våld mot äldre på pensionärsföreningar i hela länet. Vi räknar med att vi nått närmare 3 000 personer, som vi hoppas kan sprida vidare om detta problem men också om att vi finns och kan ge stöd även om ingen polisanmälan gjorts.

För tankarna är många och svåra om man utsätts för våld i nära relation. Tänk att bli utsatt för våld av någon som står mig nära. Tänk om jag är äldre. Vad gör jag och vart vänder jag mig? Många skäms och många har ingen att tala med om det fruktansvärda.

Vi kan se olika typer av våld och olika personer som utför det. Kvinnan, som i många år blivit utsatt för fysisk och psykisk misshandel av sin sambo. Så länge båda arbetade så fanns arbetsplatsen som en fristad. Så kommer pensionsdagen och nu blir den gemensamma tiden så mycket mer. Blåmärkena har dolts

och barnen har nog aldrig riktigt förstått. Och hur ska de kunna förstå nu om kvinnan berättar. Men våldet kan också bero på en begynnande demenssjukdom. Plötsligt blir partnern aggressiv och våldsam. Ja, hur kan man hantera detta?

Vi kan också se vuxna barn som har ett aggressivt beteende mot sina föräldrar. Kanske går det så långt att de inte vågar träffa sitt barn. Kanske behöver de ett kontaktförbud från åklagaren. Ofta finns ett missbruk bakom barnets beteende.

Det finns också andra typer av våld. Sexuellt våld, ekonomiskt våld, utsatthet och försummelse, kränkande behandling.

Vi på Brottsofferjouren Jönköpings län har också tagit upp om olika typer av bedrägerier mot äldre och om jouren och vad vi gör. Vill du höra mer hur vi arbetat så ta gärna kontakt med oss.

BROTTSOFFERJUREN JÖNKÖPINGS LÄN
INGRID GRUBBSTROM

Temadag för elever på högstadiet

Låg kunskap hos unga kring vad brott är ledde till en temadag med Brottsofferjouren Östra Värmland.

Tillsammans med Cornelia Ahlin Widén, stödare hos Brottsofferjouren Östra Värmland och student inom folkhälsovetenskap med beteendevetenskaplig inriktning, har Brottsofferjouren Östra Värmland ordnat en temadag för årskurs 7-9. Temadagen hölls på högstadieskolan i Storfors efter att Cornelia gjorde sin VFU i vår organisation.

Det var under sin B-uppsats som Cornelia upptäckte att målgruppen unga är dåligt insatta rent kunskapsmässigt kring vad ett brott är. Samtidigt visade studier att unga är utsatta för samma brott som vuxna men inte besitter kunskapen kring sin utsatthet på grund av för dålig brottsupplysning. Det här fick Cornelia att vilja skapa en temadag kring brottsupplysning vilket hon i sin B-uppsats skrev om under rubriken: "Minska ungdomsbrottsligheten genom preventiva insatser. Handlingsplan om temadag i skolan för brottsupplysning till ungdomar i Östra Värmland."

Detta var ett pilotprojekt vilket gav positivt resultat som vi fick genom att ungdomarna i slutet av dagen svarade på enkätfrågor. Man tyckte att temadagen bidragit med mycket ny kunskap inom området. Kommunen har uttryckt att de önskar återuppta denna temadag till nästa år vilket visar på att det var ett lyckat projekt som ska vidareutvecklas och fortsätta att användas.

Genom att ordna olika stationer som

FOTO: THERESE MWBERG

Under temadagen på en högstadieskola i Storfors fick eleverna kunskap om vad ett brott är och vart de kan vända sig för stöd.

eleverna fick besöka för att få information och kunna ställa frågor, fick de lära sig olika aspekter av brott och vilka olika föreningar som finns i samhället som på olika sätt kan hjälpa och stötta brottsoffer och människor som mår dåligt. Stationerna som fanns på plats var:

- Polisen som berättade om lag och rätt. De tog upp vad som sker när man fyllt 15 om man begått ett brott, att man kan lagföras. De pratade även kring droger, alkohol, moppe och EPA.
- Socialtjänsten som pratade om att bryta tabun kring att ha kontakt med dem, tog även upp vad en orosanmälan är och vad som sker om de får in en sådan.
- Brottsofferjouren Östra Värmland berättade om stödet som ges till alla människor som utsatts för brott, är vittne till brott eller är anhörig/släkting till brottsoffer eller gärningsperson. Berättade även om hur det går till i en rättssal.
- Tjejjouren pratade om våld i ungas

relationer. Hur vanligt är det? Vilka kännetecken finns det och vad är våld, egentligen?

- MÅN berättade om våld och gruppnormer. Eleverna fick fundera och diskutera varför vissa mönster uppstår och vilka åtgärder som kan vidtas för att förändra dessa mönster.
- BUFFF lyfte fram vilket stöd de kan ge barn och ungdomar med frihetsberövad familjemedlem. De berättade också om att de har ett pågående projekt som studerar hur syskon påverkas av att ha ett äldre syskon frihetsberövat.
- Suicide zero berättade om hur man kan förhindra självmord. De som ville kunde också få prata om hur man kan hjälpa någon som mår dåligt psykiskt och vart man själv kan vända sig när man mår dåligt.

BROTTSOFFERJOUREN ÖSTRA VÄRMLAND
CARINA BÄCKLUND

Jourerna berättar

FOTO BROTTSOFFERJOUREN SUNNERBO

Stödarna Susanne Stjerneklef, Anna-Lovisa Roslund och Jonna Nielsen firades.

Årsmöte i Sunnerbo

Brottsofferjuren i Sunnerbo hade sitt årsmöte den 27 mars. Då fick vi en ny ordförande – Paula Dahlberg. Susanne Stjerneklef avböjde omval och vår tidigare ordförande Rolf Arvidsson blev istället invald i styrelsen som ledamot.

Anna-Lovisa Roslund är sekreterare och Jonna Nielsen är kassör. När

årsmötet var klart uppvaktade vi tre jubilarer som varit stödare och även

ledamöter i styrelsen under lång tid. Susanne Stjerneklef fem år som stödare, Anna-Lovisa Roslund, 20 år som stödare och Jonna Nielsen som varit stödare i 30 år. I höstas gick vår stödsamordnare Carina Hermanson i pension, hon har varit kvar och lärt upp vår nya stödsamordnare Ann-Kristin Löfgren.

BROTTSOFFERJOUREN SUNNERBO

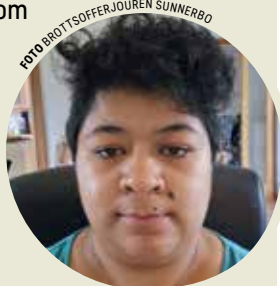

FOTO BROTTSOFFERJOUREN SUNNERBO

Paula Dahlberg, ny ordförande i BOJ Sunnerbo.

FOTO POLISEN GOTLAND

Från vänster syns Polisens utbildare tillsammans med Anneli Björkander, Suzanne Lundqvist och Gunnar Bergfasth från BOJ.

Information och frågestund vid utbildningsstart på Gotland

BOJ Gotland hade inbjudits att medverka vid den inledande utbildningsomgången av ny personal till PKC Gotland. Vi informerade om vår verksamhet och betonade vikten av fortsatt samarbete. Det avslutades med en frågestund. Vi upplevde att

vår insats uppskattades av både lärare och elever. Det diskuterades fortsatta informationsinsatser till PKC, både vid nyanställning som vid fortbildning.

BROTTSOFFERJOUREN STOCKHOLM-GOTLAND
GUNNAR BERGFASTH

Kristi Bruds slav berättade sin historia

Torsdagen den 4 april hade vi bjudit in våra 15 kommuner i Skaraborg som vi har IOP-avtal med, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, våra samarbetsorganisationer runt om i Skaraborg samt aktiva inom Brottsofferjuren – totalt 75 personer – till föreläsning med Josefine Frankner här i Skövde.

Det blev ett mycket uppskattat och samtidigt känslofyllt möte med Josefine Frankner som berättade om sin tid som Kristi Bruds slav. När vi också fick höra

FOTO MALIN MINDS

Josefine Frankner är föreläsare, författare och artist med bakgrund som beteendevetare.

hennes vackra röst i sången som hon skrivit till sina barn var inget öga torrt. Ett väldigt uppskattat framträdande som vi är glada över att vi arrangerade.

BROTTSOFFERJOUREN ÖSTRA SKARABORG

Jourerna berättar

Seniorfredag på Färgelanda Folkhögskola om bedrägerier

Dag Hultstein som är lärare för Allmän kurs och Studiemotiverande kurs (SMF) på Dalslands Folkhögskola och projektledare för Seniorfredagar tog kontakt med oss och önskade information om Brottsofferjouren.

Ett femtiotal seniorer lyssnade till stödjaren Margaretha Åberg.

Vår stödjare Margaretha Åberg, som också vann Brottsofferjouren Fyrbodals Eldsjälspris förra året för sina fina insatser för jouren, besökte Folkhögskolan och informerade de cirka 40-50

seniorer som kom för att lära och fika tillsammans. Margaretha visade en presentation om jouren och vår nyligen framtagna informationsfilm.

Hon visade också en informations-

FOTO BROTTSOFFERJOUREN FYRBODAL

Dag Hultstein och Margaretha Åberg.

film om bedrägerier som vi tog fram tillsammans med polisen inför förra årets Brottsofferdag och berättade lite om vad hon möter som stödjare, helt anonymiserat så klart.

BROTTSOFFERJOUREN FYRBODAL

FOTO BROTTSOFFERJOUREN ÖSTERGÖTLAND

Ny styrelse i Östergötland inför nytt verksamhetsår

I Östergötland är det full fart framåt i det nya arbetsåret! På det första ordinarie styrelsemötet samlades BOJ Östergötlands nya styrelse och samordnaren. Från vänster syns Linnea Arnstedt, samordnare, Per-Olof Andersson, kassör, Elisabet Dott, ledamot, Bettan Olsson Thunberg, ledamot, Diana Lyrholm Ringborg, ordförande, Siv Lejefors, sekreterare, Rolf Edlund, vice ordförande och Lars Hagring, ledamot.

BROTTSOFFERJOUREN ÖSTERGÖTLAND

Jourerna berättar

Brottsofferjouren Uppsala län delar ut årets BOJ-pris till Christer Nordström

”För att Christer under den tidiga morgonen onsdagen den 6 december 2023 på ett föredömligt sätt ingripit när en kvinna på Resecentrum i Uppsala utsattes för en allvarlig attack av en mycket aggressiv man. Det resoluta ingripandet, som gjordes trots den uppenbara risken att själv skadas, räddade med stor sannolikhet den utsatta kvinnan från att skadas allvarligt. Christers rådiga handlande visar på ett utmärkt sätt att var och en som bevittnar ett pågående brott kan ingripa – på sätt som den egna förmågan och förutsättningarna i det enskilda fallet medger.”

Så lyder motiveringen till beslutet av Brottsofferjouren Uppsala län att tilldela Christer Nordström årets BOJ-pris. Priset delades ut i samband med föreningens årsmöte.

Staffan Gröndahl gratulerar pristagaren Christer Nordström.

Priset kan delas ut till enskilda personer och organisationer som gjort betydelsefulla insatser för brottsutsatta inom länet och det ska ses som en uppskattning av mottagarens engagemang och insats.

– Jag är stolt och hedrad över utmärkelsen. Och glad över att takterna från mitt tidigare yrkesliv som polis verkar sitta i, kommenterar Christer Nordström priset.

– BOJ-priset delas ut de år vi har någon lämplig mottagare nominerad, säger Staffan Gröndahl, ordförande i Brotts-

offerjouren Uppsala län. För ett par år sedan delades priset ut till en 13-årig pojke som ingrep då en rörelsehindrad person angreps, också det vid Resecentrum. Så tonåring eller pensionär spelar ingen roll, alla kan vi göra något när en medmänniska behöver hjälp, även om det inte alltid är lämpligt att själv ingripa fysiskt. I vissa situationer är det bättre att påkalla hjälp från polis, ordningsvakter eller annat lämpligt håll.

BROTTSOFFERJOURN UPPSALA LÄN

Våld mot äldre och romers utanförskap i fokus på Brottsofferdagen

Varje år uppmärksammas Brottsofferdagen av Brottsofferjouren Borås-Sjuhärad genom att arrangera en seminariedag tillsammans med vårt fina brottsoffernätverk i Södra Älvsborg. Under ett år har vi haft flera träffar där vi planerat inför brottsofferdagen.

I år inleddes programmet med att hälsa alla välkomna och informera om varför vi uppmärksammar Brottsofferdagen och hur vårt samarbete en gång

började. Därefter föreläste Polisen om brott mot äldre och hur de kan skydda sig från brott.

Efter ett kort mingel med fika var det dags för nästa föreläsare, Sunita Memetovic som är Sveriges första romska advokat. Föreläsningen handlade om förtryck, utanförskap och diskriminering av romer i Sverige då och nu.

Efter lunch föreläste Frida Boisen om nätpedofiler, trollfabriker och nättroll som systematiskt hotar, hatar och trakasserar människor – oftast utan någon som helst påföljd. Dagens sista föreläsare var Jon Lundgren från

Brottsförebyggande rådet, Brå, som gav en lägesbild över hatbrott i Sverige ur ett brottsofferperspektiv.

Programmet avslutades med att hedra brottsutsatta genom att tända ljus och att Stödcentrum för Unga läste upp fina dikter.

Årets brottsofferdag 2024 var ett samarrangemang mellan Borås Stad, RFSL Borås, Utväg, Polisen, Röda Korset, Rädda Barnen, Brottsofferjouren, Kvinno- och tjejjouren Borås, Barnahus Älvsborg, Studieförbundet Vuxenskolan och Solrosen.

BROTTSOFFERJOURN BORÅS-SJUHÄRAD

Brottsofferjourerna

[facebook.com/BrottsofferjourenSverige](https://www.facebook.com/BrottsofferjourenSverige)

Flera lokala jourer har också egna sidor på Facebook.

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour. För postadresser se brottsofferjouren.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på **116 006** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjouren.se eller ring 116 006.

Brottsofferjouren

Sveriges kansli

Brottsofferjouren Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjouren.se.

Brottsofferjouren

Sveriges styrelse

Brottsofferjouren Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjouren på www.brottsofferjouren.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker
0730-753 036
info@bollnas-ovanaker.boj.se
bollnas.boj.se

Gästrike Västra
Hofors, Ockelbo, Sandviken.
026-25 90 00, 070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle
026-10 55 77, 070-570 32 10
info@gavle.boj.se
gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig
Stöd i domstol: Hudiksvalls tingsrätt.
0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal
0651-101 01, 0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn
Stöd i domstol: Söderhamns tingsställe.
0270-101 21
070-526 64 03
info@soderhamn.boj.se

HALLANDS LÄN

Falkenberg
0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka
0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland
Halmstad, Hylte, Laholm.
Stöd i domstol: Halmstads tingsrätt.
070-574 62 40
info@sodrahalland.boj.se
sodrahalland.boj.se

Varberg
Stöd i domstol: Varbergs tingsrätt.
0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland
Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokoms, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund.
Stöd i domstol: Östersunds tingsrätt.
063-51 24 00, 073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Jönköpings län
Aneby, Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Habo, Jönköping, Mullsjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vaggenyd, Vetlanda, Värnamo.
Stöd i domstol: Eksjö tingsrätt, Jönköpings tingsrätt, Göta hovrätt.
036-330 80 80
info@jonkoping.boj.se
jonkoping.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-Mönsterås-Högsby
Stöd i domstol: Oskarshamns tingsställe.
0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län
Borgholm, Emmaboda, Hulstafred, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås, Vimmerby, Västervik.
Stöd i domstol: Kalmar tingsrätt, Västerviks tingsställe.
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
kalmar.boj.se

KRONBERGS LÄN

Sunnerbo
Ljungby, Markaryd.
0372-145 21
info@sunnerbo.boj.se
sunnerbo.boj.se

Växjö
Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö. Stöd i domstol: Växjö tingsrätt.
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
vaxjo.boj.se

Älmhult
0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Norrbotten
Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå.
Stöd i domstol: Gällivare tingsrätt, Haparanda tingsrätt, Kiruna tingsställe, Luleå tingsrätt.
0920-104 13
info@norrbotten.boj.se
norrbotten.boj.se

SKÅNE LÄN

Helsingborg
Bjuv, Helsingborg, Höganäs. Stöd i domstol: Helsingborgs tingsrätt.
042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
helsingborg.boj.se

Hässleholm-Osby-Perstorp
Stöd i domstol: Hässleholms tingsrätt.
0451-127 17
info@hassleholm.boj.se
hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv
Stöd i domstol: Lunds tingsrätt - Landskrona.
0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne
Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps.
Stöd i domstol: Lunds tingsrätt, Malmö tingsrätt.
046-32 32 98
info@mskane.boj.se
mskane.boj.se

Nordöstra Skåne
Bromälla, Kristianstad, Östra Göinge.
Stöd i domstol: Kristianstads tingsrätt.
044-12 17 33
info@noskane.boj.se
noskane.boj.se

Söderslätt
Svedala, Trelleborg, Vellinge.
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och Kvinnojouren Freezonen
Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Ystad. Stöd i domstol: Ystads tingsrätt.
073-330 30 28
info@freezonen.boj.se
www.freezonen.se

Ängelholm
Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga.
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
engelholm.boj.se

Brottsofferjourerna

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland

Järfälla, Lidingö, Norrtälje, Sigtuna, Sollentuna, Upplands Väsby, Upplands-Bra. Stockholms stadsdelar: Kungsholmen, Norra innerstaden, Södermalm. Stöd i domstol: Attunda tingsrätt, Norrtälje tingsrätt. 08-591 272 00
info@stockholm-gotland.boj.se
stockholm-gotland.boj.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00
info@haninge.boj.se
haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02, 070-772 01 02
info@h-b.boj.se
h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

Stöd i domstol: Nacka tingsrätt. 08-466 91 66
info@nacka.boj.se
ntv.boj.se

Roslagen

Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker. 08-768 83 82
info@roslagen.boj.se

Brottsoffer-, kvinno- och tjejjouren Södertälje

Salem, Södertälje. Stöd i domstol: Södertälje tingsrätt. 070-494 68 75
info@sodertalje.boj.se
sodertalje.boj.se

Södra Stockholm

Stockholms stadsdelar: Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Liljeholmen, Skarpnäck, Skärholmen, Älvsjö. Stöd i domstol: Solna tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Södertörns tingsrätt, Svea hovrätt. 08-604 19 50
info@sodrastockholm.boj.se
sodrastockholm.boj.se

Västerort

Ekerö, Solna, Sundbyberg. Stockholms stadsdelar: Bromma, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta. 08-89 70 00
info@vasterort.boj.se
vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

Stöd i domstol: Eskilstuna tingsrätt. 016-12 62 10
info@eskilstuna.boj.se
eskilstuna.boj.se

Katrineholm-Flen-Vingåker

0150-780 17
info@katrineholm.boj.se
katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00
info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping, Oxelösund, Trosa. Stöd i domstol: Nyköpings tingsrätt. 0155-28 62 20
info@o-sormland.boj.se
ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping 0171-262 06
info@enkoping.boj.se
enkoping.boj.se

Uppsala län

Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar. 018-10 65 00
info@ uppsala.boj.se
 [uppsala.boj.se](http:// uppsala.boj.se)

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Arvika, Eda, Forshaga, Grums, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kil, Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby, Årjäng. Stöd i domstol: Värmlands tingsrätt. 054-18 28 88
info@varmland.boj.se
varmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Starfors. 0550-122 20
info@ostravarmland.boj.se
ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå. Vittnesstöd: Skellefteå tingsrätt. 0910-70 18 20
info@skelleftea.boj.se

Södra Lappland

Dorotea, Lycksele, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Åsele. Stöd i domstol: Lycksele tingsrätt. 0730-77 73 03
info@sodralappland.boj.se

Umeåregionen

Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Umeå, Vindeln, Vännäs. Stöd i domstol: Umeå tingsrätt, Hovrätten för Övre Norrland. 072-732 24 41
info@umearegionen.boj.se
umearegionen.boj.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Västernorrland

Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Sundsvall, Timrå, Ånge, Örnsköldsvik. Stöd i domstol: Sundsvalls tingsrätt, Ångermanlands tingsrätt, Örnsköldsvik tingsställe, Hovrätten för Nedre Norrland. 070-310 16 38
info@vasternorrland.boj.se
vasternorrland.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Västmanland

Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnkatteberg, Surahammar, Västerås. Stöd i domstol: Västmanlands tingsrätt. 021-41 32 60
info@vastmanland.boj.se
vastmanland.boj.se
Stödcentrum för Unga Västerås: 070-312 85 34
stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

116 006
info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum-Vårgårda-Herrljunga

Stöd i domstol: Alingsås tingsrätt. 073-618 90 53
info@alingsas.boj.se

Borås-Sjuhärad

Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn. Stöd i domstol: Borås. 033-10 11 05
info@boras-sjuharad.boj.se
boras-sjuharad.boj.se

Fyrbodalen

Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäset, Strömstad, Stenungsund, Tanum, Tjärn, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Ämål. Stöd i domstol: Uddevalla tingsrätt, Vänersborgs tingsrätt. 0720-44 45 93, 116 006
info@fyrbodal.boj.se
fyrbodal.boj.se
Lokalkontor Vänersborgs tingsrätt: 073-54 60 039,
Lokalkontor Trollhättan: 116 006

Skaraborg

Essunga, Falköping, Grästorps, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara. Stöd i domstol: Skaraborgs tingsrätt. 0500-48 75 43
info@skaraborg.boj.se
ostraskaraborg.boj.se

Storgöteborg

Göteborg, Härryda, Kungälv, Mölndal, Partille. Stöd i domstol: Göteborgs tingsrätt, Hovrätten för Västra Sverige. 0709-70 50 50
info@goteborg.boj.se
storgoteborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Örebro län

Askersund, Degerfors, Hallsberg, Hällefors, Karlskoga, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindesberg, Ljusnarsberg, Nora, Örebro. Stöd i domstol: Örebro tingsrätt 010-489 10 30
info@orebrolan.boj.se
orebrolan.boj.se